

**ØSTRE LANDSRET
DOM**
afsagt den 30. maj 2023

Sag BS-26570/2022-OLR
(21. afdeling)

Appellant, tidligere Sagsøger
(advokat Claus Allan Bonnez)

mod

Storstrøm Fængsel
og
Kriminalforsorgen
(begge v/advokat Paw Bladt Fruerlund)

Københavns Byret har den 28. juni 2022 afsagt dom i 1. instans (sag BS-13152/2021-KBH).

Landsdommerne Tine Vuust, Joachim Kromann og Louise Pansa Lauemøller (kst.) har deltaget i ankesagens afgørelse.

Påstande

Appellant, tidligere Sagsøger har gentaget sin påstand for byretten om, at de indstævnte, Storstrøm Fængsel og Kriminalforsorgen, skal betale 75.000 kr. til Appellant, tidligere Sagsøger med tillæg af procesrente fra den 31. marts 2021.

Storstrøm Fængsel og Kriminalforsorgen har påstået dommen stadfæstet.

Sagsfremstilling

Appellant, tidligere Sagsøger blev ved dom afsagt af Retten på Frederiksberg den 2. februar 2017 idømt fængsel i 4 år og en tillægsbøde på 20.612.000 kr. for berigel-seskriminalitet. Appellant, tidligere Sagsøger ankede dommen til formildelse.

Af mentalerklæring af 25. januar 2018 udarbejdet til brug for den pågældende ankesag fremgår bl.a.:

” **Konklusion**

Observanden er herefter ikke sindssyg og kan ikke antages at have været dette på tidspunktet for det påsigtede. Han findes klinisk begavet højt i normalområdet. Han lider ikke af epilepsi. Han var ikke påvirket af alkohol, misbrugsstoffer eller medicin på tidspunktet for påsigtede, der er forløbet over en årrække.

Observanden er opvokset i By med samlevende forældre og en yngre søster under trygge forhold. Observanden har afsluttet 9. klasse afgangsprøve med et gennemsnit på over 11. Efterfølgende blev han htx-student med et resultat på 10,8. Siden hen har han færdiggjort Uddannelse, for derefter at have været i beskæftigelse og-så som selvstændig. Aktuelt oppebærer observanden indtægt fra diverse handler og investeringer. Observanden er polyamourøs og har aktuelt tre kvindelige kærester, som han opholder sig hos på skift. Han har ingen børn. Observanden har et fungerende netværk.

Observanden har intet kendt misbrug.

Observanden er ikke kendt i det psykiatriske system, men har på privat basis haft kontakt til psykologer og psykoterapeuter i forbindelse med krisesituationer og for bedre at forstå socialt samspil og kunne støtte kæreste. En psykolog har nævnt diagnosen Asperger Syndrom (auti-stisk forstyrrelse hos person med normal begavelse), men han er aldrig egentligt udredt for dette.

Ved herværende klinisk undersøgelse, findes observanden ikke sinds-syg og begavet formentlig højt i normalområdet. Han fremtræder personlighedsmæssigt egenartet med symptomer på en gennemgribende udviklingsforstyrrelse i form af Asperger syndrom, som han forsøger at kompensere for med sin gode begavelse. Observanden beskriver at føle sig anderledes, problemer med socialt samspil, hvilket han har forsøgt at kompensere for ved at lære noget om dette. Han lyver aldrig. Han er altruistisk. Tænkningen er faktuel, stringent og udtalt logisk. Han er særdeles optaget af verdens tilstand og har været dette fra barndommen. Ved den psykologiske delundersøgelse findes observanden ligeledes godt begavet med samlet IQ på 122 (115 til 127 ved 95 % konfidensinterval) samt personlighedsmæssigt med træk foreneligt med Aspergers syndrom. Den aktuelle kriminalitet skal klart ses i kontekst af observandens personlighedsmæssige egenart i form af Aspergers syndrom, men man kan ikke foreslå egnet psykiatriske behandling, herunder medikamentel behandling.

Observanden findes herefter omfattet af straffelovens § 69, men man kan ikke, såfremt han findes skyldig, pege på nogen foranstaltning, jf. straffelovens § 68, 2. pkt. til imødegåelse af en vis risiko for fremtidig li-geartet kriminalitet, som mere formålstjenlig end straf.”

Ved Østre Landsrets anke dom af 30. januar 2018 stadfæstede landsretten straf-fen af fængsel i 4 år, men nedsatte tillæg sbøden til 20.600.000 kr.

Den 8. august 2018 blev Appellant, tidligere Sagsøger meddelt strafafbrydelse frem til den 8. oktober 2018 grundet kærestens helbredsmæssige forhold, og strafafbrydel-sen blev efterfølgende forlænget til den 8. november 2018.

Den 8. november 2018 meddelte Kriminalforsorgen, Områdekantoret i Køben-havn, afslag på fortsat strafafbrydelse, men den 12. november 2018 blev strafaf-brydelsen alligevel forlænget til den 12. december 2018 med henblik på behand-ling af en ansøgning fra Appellant, tidligere Sagsøger om benådning.

Ved afgørelse af 4. december 2018 meddelte Kriminalforsorgen, Center for Straffuldbyrdelse, Appellant, tidligere Sagsøger afslag på såvel benådning som yderligere strafafbrydelse. Af afgørelsen fremgår bl.a., at Appellant, tidligere Sagsøger skulle møde til afsoning den 12. december 2018.

Ved mail af 12. december 2018, kl. 20.46, meddelte Appellant, tidligere Sagsøger Jyderup Fængsel, hvor han skulle være mødt til afsoning samme dag kl. 12.00, at han ikke kunne møde op, da det ville udsætte samleveren, der var selvmordstruet, for livsfare.

Den 2. juli 2020 blev Appellant, tidligere Sagsøger anholdt og indsat i Nyborg Fængsel. Af Nyborg Fængsels forhørsprotokol af 7. juli 2020 vedrørende afhøring af Appellant, tidligere Sagsøger fremgår bl.a.:

”Sigtelse:

Den indsatte sigtes for overtrædelse af straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 2, udeblivelse, undvigelse eller forsøg herpå.

...

Indsatte ønsker, at udtale sig.

Indsatte oplyser, at han er udeblevet fra endt strafafbrydelse grundet hans daværende kæreste, nu kone, Person 1's situation.

Kæresten lider af separationsangst og hvis han var mødt til afsoning var hende tilstand blevet forværret og hun ville være i højrisiko for selv-mord.

Indsatte udtaler, at han ikke mener han har gjort noget forkert grundet situationen med kæresten.

...

Bevis bedømmelse:

Det findes bevist at indsatte har overtrådt gældende regler i forhold til udeblivelse fra strafbrydelse jfr. efterlysning ved Nordsjællands politi, da han ikke er mødt til afsoning, samt indsatte egen erkendelse og forklaring.

Afgørelse og grundlag:

Afgørelsen er truffet efter straffuldbyrdelseslovens § 67, nr. 2, udeblivelse, undvigelse eller forsøg herpå.

Det bestemmes, at 568 dage, tillægges strafberegningen, jf. straffuldbyrdelseslovens § 75, stk. 1, nr. 1, jf. strafberegningens bekendtgørelses § 18, stk. 1.

Øvrig afgørelse: Indsatte er meddelt overførsel til lukket regi, samt tilbagekaldelse af tilladelsen til udgang

Begrundelse:

Indsatte er sanktioneret jfr. Horserød normalreaktionsskema jfr. straffuldbyrdelsesloven § 67 nr. 2

Der er i afgørelsen lagt vægt på, at indsatte er udeblevet i ca 1 1/2 år fra afsoning efter endt stafafbrydelse

Derudover er der lagt vægt på, at indsatte i forhøret selv udtaler, at grunden til han udeblev var på grund af hans kones situation.

Indsatte har selv oplyst i forhøret, at hendes tilstand ikke er blevet bedre og hun kan klare de første 4 måneder af hans afsoning derefter bliver det kritisk.

Det vurderes derfor der er øget risiko for, at indsatte vil udeblive igen.

Såfremt indsatte blev placeret i åbent regi ville det også øge risikoen for undvigelsen.

Indsatte er meddelt overførsel til lukket regi, grundet den øget risiko for undvigelse, samt den lange udeblivelse.

Indsattes tilladelse til udgange er tilbagekaldt i forbindelse med overførslen.”

Af erklæring af 24. august 2020, som er udarbejdet af speciallæge i psykiatri Læge 2, der er tilknyttet Nyborg Fængsels sygeafdeling, fremgår vedrørende Appellant, tidligere Sagsøger bl.a.:

” Ut. har haft 2 samtaler med ham, hvor han i første samtale var optaget af flere ting, herunder både bekymring for sin egen person og trivsel, men især bekymring for ægtefællen. ... Hvad angår bekymringen for hans ægtefælle, er det vanskeligt for ut ., at vurdere dette, jeg kan højest vurdere hvilken betydning denne bekymring har for ham selv, hvor

han i samtalen er åbenbart opkørt og bekymret. Der har åbenbart med ham været diskuteret en mulighed for, at videre afsoning kan foregå i pension, hvor ut. hverken har viden eller myndighed til hvorvidt dette efter al m indelige regler for afsoning kan lade sig gøre.

Jeg har således forklaret ham, at det jeg som psykiater kan bidrage med, er en bekræftelse af, at han fremstår reelt bekymret for sin ægtefælle, at hans bekymring formentlig er velbegrundet, idet der ligger erklæring fra ægtefællens psykiater, og at han selv med sin psykiske konstellation, i høj grad bliver påvirket af denne form for bekymring .

Som han selv opfatter det, foregår den aktuelle afsoning i lukket fængsel, ud fra en sanktionering af hans udeblivelse efter strafafbrydelse, og altså således ikke som en konsekvens af den oprindelige dom. Hvad ut. som psykiater i denne forbindelse kan bidrage med, er en vurdering af, at han i kraft af sin autismespektrum forstyrrelse i form af Asperger syndrom i højere grad må vurderes at blive psykisk påvirket både af de bekymringer, der knytter sig til ægtefællens psykiske sygdom, men også af de bekymringer og begrænsninger, der knytter sig til at afsones under lukkede forhold.

Hvis gældende regler om afsoning således tillader det, vil ut. anbefale at være imødekommende over for hans ønske om at afsones under mere lempelige forhold, og herunder helst pensionslignende vilkår.”

Den 26. august 2020 meddelte Nyborg Fængsel Appellant, tidligere Sagsøger afslag på videre afsoning i én af Kriminalforsorgens pensioner. Ved afgørelsen blev der lagt vægt på bl.a., at Appellant, tidligere Sagsøger netop havde påbegyndt afsoning den 2. juli 2020 efter undvigelse fra afsoning i perioden fra december 2018 til afsoningens pågyndelse, at han den 3. august 2020 havde fået afslag på strafafbrydelse, og at han først i november 2022 ville have afsonet 2/3 af straffen.

Af psykiaternotat af 17. december 2020 udarbejdet af psykiatrisk speciallægekonsulent Læge 3, der er tilknyttet Storstrøm Fængsels sygeafdeling, fremgår bl.a.:

” Baggrund for tilsyn/samtale:

Appellant, tidligere Sagsøger henvises til akut vurdering, idet han d. 11.12.2020 havde apopleksi-lignende tilstand, hvor man efter MR-scanning afkræftede organisk årsagen, og tilstanden blev forklaret som psykogen. Appellant, tidligere Sagsøger er dømt til 4 år i fængsel pga. økonomisk kriminalitet. Han har haft afbrydelse af straffen pga. psykisk sygdom hos ægtefælle, men da han ikke mødte til afsoning, fik det de konsekvenser, at der er kommet spærring for udgang, samt overflytning til lukket regi.

Tidligere psykiatrisk:

Appellant, tidligere Sagsøger fik lavet mentalundersøgelse i 2018 som bl.a. har konkluderet:

...

Klinisk indtryk:

Appellant, tidligere Sagsøger virker lettere anspændt, men svarer relevant og uden latenstid og udvider selv sin historie. Der er noget højere psykomotorisk tempo,

men dette er muligvis habituel. Han er vågen og klar og skønnes velbegavet. Stemningslejet er neutralt og affekten i overensstemmelse med situationen. Tankegang ser samlet, uden tegn på formelle tankeforstyrrelser. Ej psykotisk.

Konklusion/plan:

Appellant, tidligere Sagsøger er kendt med Aspergers syndrom, hvor ovenstående apoplæksi lignende episode tolkes som psykogen. Det er kendt, at personer med Aspergers syndrom er sensitive overfor stress, hvor en sådan reaktion er mulig. Han har dog noget forhøjede lipider, så jeg synes det er rele-vant med:

rp. at indhente BP-resultat fra Nykøbing Sygehus, såfremt dette ikke foreligger, så skal der tages S-glukose, S-HbA1c, lipidstatus.

Opfølgning d. 28.1.2021.”

Af lægenotat af 23. december 2020 udarbejdet af læge ”ID-nr. 2”, der er tilknyttet Storstrøm Fængsels sygeafdeling, fremgår blandt andet, at der ved nylig laboratoriescreening var blevet fundet forhøjet total-kolesterol på 7,0, og at der i oktober 2020 var fundet lignende forhøjet total-kolesterol. Videre fremgår følgende:

”Plan: rp. BT-måling (ved forhøjelse da celle BT i 3 dage) + EKG
Rp Faste lipider.

Samtykke:

Indsatte informeret og accepterer ovenstående plan.”

Appellant, tidligere Sagsøger anmodede den 7. januar 2021 Storstrøm Fængsel om en sam-tale med sin kontaktperson, tilladelse til udgang samt om, at en besøgslejlighed blev stillet til rådighed for ægtefælle under henvisning til, at han ”Jf. samtale med sygeplejerske Person 2 den 7. januar 2021 på grund af stress-forhøjet ko-lesterol nu er i høj risiko for blodpropper, herunder at den akutte risiko for blodpropper kræver reduktion af stresspåvirkninger straks”. Appellants, tidligere Sagsøger anmodning om udgang samt om, at en besøgslejlighed blev stillet til rådighed, blev afslået af Storstrøm Fængsel.

Den 25. januar 2021 underskrev advokatfuldmægtig Vidne en såkaldt teleerklæring, hvor Vidne erklærede, at han var orienteret om, at hans samtaler med Appellant, tidligere Sagsøger, for hvem han var juridisk rådgiver, ville blive aflyttet i medfør af straffuldbyrdslovens § 57, stk. 3, ligesom Vidne meddelte samtykke til, at Stor-strøm Fængsel kunne indhente oplysninger om ham i Kriminalregistret.

Ved mail af 1. februar 2021 anmodede advokatfuldmægtig Vidne Storstrøm Fængsel om at bekræfte, at den tid, som Appellant, tidligere Sagsøger anvendte til at tale med sin juridiske rådgiver via ”IP-Telefoni” , ikke blev fratrukket i Appellants, tidligere Sagsøger daglige telefontid. Videre anførte han, at Appellant, tidligere Sagsøger over for ham havde givet udtryk for, at deres samtaler blev optaget og aflyttet af fængslet, hvilket der ikke var hjemmel til, og han anmodede i den forbindelse fængslet om at bekræfte, at der ikke skete optagelse og aflytning af deres samtaler.

Ved mail af 4. februar 2021 svarede Storstrøm Fængsel, at advokatfuldmægtig Vidne efter fængslets opfattelse ikke kunne sidestilles med en beskikket advokat, jf. telefonbekendtgørelsens § 4, og at telefonopkald mellem Appellant, tidligere Sagsøger og advokatfuldmægtigen derfor måtte anses for at være af privat karakter og dermed skulle ske via IP-telefoni og inkluderes i den indsatte daglige telefontid.

Ved mail af samme dato til Storstrøm Fængsel bestred advokatfuldmægtig Vidne, at telefonsamtalerne var af privat karakter, og med-delte, at han ønskede at klage over fængslets beslutning om, at samtalerne blev inkluderet i Appellants, tidligere Sagsøger daglige telefontid.

Ved mail af 16. februar 2021 til Storstrøm Fængsel anførte advokatfuldmægtig Vidne, at hans telefonsamtale med Appellant, tidligere Sagsøger samme dato var blevet afbrudt efter cirka ti minutter, og at han ønskede at klage over ”indgreb i min klients korrespondance med undertegnede” . Han gjorde gældende, at indgrebet udgjorde en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 8, og han anmodede fængslet om at oplyse, om der var sket optagelse af ”min klients korrespondance med undertegnede igen-nem IP-telefoni” .

Den 17. februar 2021 indgav advokat Claus Bonneze en klage til Storstrøm Fængsel over Appellants, tidligere Sagsøger afsoningsforhold. Af klagen fremgår bl.a.:

”Efter det oplyste, har min klient i de sidste cirka 7 måneder ikke har haft nogen meningsfuld menneskelig kontakt med omverdenen. Han fortæller hertil, at han i de 7 måneder har siddet i såkaldt ”frivillig” isolation, idet han grundet sit handicap (Aspergers syndrom) ikke kan kapere de mange sanseindtryk, som han får fra bl.a. medindsatte og personale, under almindelige afsoningsforhold. Hans handicap bevirker også, at han ikke kan kapere de mange indtryk fra forskellige fængsels-betjente i forbindelse med den daglige gårdtur, som han derfor ikke har mulighed for at afvikle. Min klient har derfor effektivt været isoleret i 24 timer i døgnet de sidste mange måneder.

Min klient fortæller, at både hans psykiske og fysiske helbred er forværret i løbet af månederne, hvor han har været isoleret. Af vedlagte lægenotat af 23. december 2020 ... fremgår det, at min klient under sin afsoning har fået konstateret et kolesterolniveau, som er forhøjet i en sådan grad, at han får udskrevet medicin (Atorvastatin) i et forsøg på at nedbringe niveauet. Om anvendelsen af præparatet fremgår det af medicin.dk:

Anvendes som et af flere tiltag til at forebygge pludselige hjerte-kar-sygdomme (fx blodprop i hjertet).

Af lægenotat af 17. december 2020 ... fremgår det, at min klient den 11. december 2020 blev afhentet akut af ambulance fordi, at han mistede sin følelsen i venstre ben og venstre arm (apopleksi-lignende tilfælde). Om årsagen for min klients apopleksi-lignende tilfælde bemærker Psy-kiatrisk speciallægekonsulent Læge 3 under punktet "konklusion/plan" :

Det er kendt, at personer med Aspergers syndrom er sensitive overfor stress, hvor en sådan reaktion er mulig.

På baggrund af lægens udtalelse må det således kunne lægges til grund, at forværringen af min klients helbred dels skyldes hans handi-cap og dels skyldes de stressende afsoningsforhold, som han på nuværende tidspunkt afsoner under.

Det følger af praksis fra Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol, at staten har en pligt til at tage vare på frihedsberøvede personers sundhed jf. bl.a. Gennadiy Naumenko mod Ukraine § 112 (application no. 42023/98). Såfremt staten ikke opfylder denne pligt, kan det udgøre en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3, som udgør et forbud mod umenneskelig og nedværdigende behandling.

Det gøres herefter gældende, at kriminalforsorgen er forpligtiget til at overveje, om min klient kan afsone sin dom på alternative måder, som ikke forringer hans helbred i samme grad.

Min klient fortæller, at han tidligere har modtaget afslag på at blive overført til Pension Kværndrup ..., som angiveligt har oplyst, at de kan tilbyde min klient afsoningsforhold, som ikke i samme grad vil forværre hans helbred. Der fremgår intet i afgørelsen om, at min klient helbredssituation og handicap er inddraget i denne.

Min klient fortæller også, at han flere gange har fremsat anmodninger i et forsøg på at få genoprettet sin kontakt til omverdenen, og derved mindste de skadevirkninger af isolation stress, som han oplever.

Den 7. januar 2020 fremsendte min klient vedlagte anmodningseddelen til Storstrøm Fængsel ... Midt på anmodningseddelen fremgår følgende:

HASTER: AKUT RISIKO FOR BLODPROPPER KRÆVER STRKS-REAKTION AF STRESS-PÅVIRKNINGER

Af begrundelsen for anmodningen fremgår det:

Jf. samtale med sygeplejerske Person 2 7/1-21, er jeg pga. stress-forhøjet ko-lesterol nu i høj risiko for blodpropper. Medicinen kan tage flere måneder for at virke. Jeg skal derfor bede om at udgange og besøgslejlighed til min ægtefælle fremskyndes mest muligt.

På bagsiden af anmodningssedlen under punktet svar er det anført:

Kære Appellant, tidligere Sagsøger

Du er udgangsspærret indtil marts 2021, så du må afvente ophævelse af spær-ringen

Besøgslejlighed

Jvf. Reglerne kan du ikke komme i betragtning til lejlighedsbesøg.

Samme dag fremsendte min klient endnu en anmodningsseddel ... Midt på anmodningssedlen var følgende anført:

HASTER: BESØGSTILLADELSE TIL CORONA-BESØG HAR VENTET SIDEN 27/11-20

Af begrundelsen for anmodningen fremgår følgende:

Jf. Intercom-samtale med Person 3 7/1-21 ca 16.45, er besøgstilladelse for min mentor Person 4 (én af mine 3 besøgs personer under corona) stadig "under godkendelse" og har ifølge systemet været dét siden 27/11-20. Jeg beder om straksbehandling deraf.

På bagsiden af anmodningssedlen under punktet svar traf fængslets enhedsleder Person 5 følgende afgørelse om afslag på besøgstilladelse:

Da du både har din mor + ægtefælle godkendte, vurderes mentor ikke at være nærtstående.

Ved en udateret anmodningsseddel ... påklagede min klient enhedslederens afgørelse om at afslå besøgstilladelse til min klients ven, kollega og mentor Person 4. Af anmodningssedlen fremgår det:

Kære Person 5, jeg har lørdag den 9/1 modtaget svar fra dig om, at da min mor + ægtefælle er godkendte, så vurderes min mentor Person 4 ikke som nærtstående. De to har besøgt mig én gang, og pga. Min ægtefælles PTSD og min ca. 70-årige mors udsathed for Corona kan de ikke besøge mig i nærme-ste fremtid.

På bagsiden af anmodningssedlen svarede enhedschef Person 5 følgende på klagen:

Kære Appellant, tidligere Sagsøger

Det er et valg dine pårørende vælger. Indlevering af solbriller kan godt ske uden besøg.

Udover, at de forskellige afgørelser fra Storstrøm Fængsel efter min opfattelse er behæftet med flere væsentlige sagsbehandlingsfejl gøres det gældende, at fængslets manglende varetagelse af min klients helbred, herunder manglende inddragelse af min klients handicap og forværrede helbred i diverse afgørelser, som kunne imødegå de skadevirkninger af isolation og stress, som min klient oplever, udgør en krænkelse af Den Europæiske Menneskerettighedskonventions artikel 3. Hertil kommer, at fængslet ej heller på egen drift synes at have taget nogen initiativer til at forbedre min klients nedadgående helbred.

På vegne af min klient skal jeg hermed anmode om, at fængslet genbehandler min klients ansøgning om overførsel til pension.

Såfremt fængslet ikke inden 14 dage har bekræftet, at min klients ansøgning om overførsel til pension genoptages, vil jeg vil jeg underrette Dignity (Dansk Institut Mod Tortur), ligesom jeg vil udtage stævning.”

Ved mail af 23. februar 2021 besvarede Storstrøm Fængsel advokatfuldmægtig Vidnes henvendelse af 16. februar 2021. Af fængslets svar fremgår bl.a.:

”Efter som der ikke forligger dokumentation på at du er beskikket i en aktuel straffesag vedr. den nuværende indsættelse, subsidiært en ny aktuel sigtelse, skal opkald din klient og dig imellem ske via IP telefoni i de tidsrum din klient har telefontid. Det betyder derfor at du ikke kan ringe til arresten og blive stillet igennem til din klient.

Jeg kan oplyse at vores IP telefoni system optager samtlige samtaler da det ikke kan differencerne mellem numre. Dog kan jeg oplyse at dit nummer er anført i vores klientsystem til orientering, at det ikke skal aflyttes.”

Af lægenotat af 24. februar 2021 udarbejdet af læge ”ID-nr. 2”, som er til-knyttet Storstrøm Fængsels sygeafdeling, fremgår bl.a.:

” Indsatte klager over tiltagende muskelsvækkelse og ømhed efter op-start af behandling mod forhøjet kolesterol. Han har presset sig til den fysiske grænse og kan alligevel ikke præstere, hvad han kunne tidligere. Smerter i arme og ben.

Indsatte har tidligere været i behandling med atorvastatin og skiftet til simvastatin netop grundet bivirkninger.

Objektivt:

Halter og har blodudtrædninger på begge overarme.

Vurdering:
Mulig medicinbivirkning

Plan:
Aftalt pause med simvastatin 1 mdr. med opfølgning derefter.”

Af brev af 8. marts 2021 fra Storstrøm Fængsel til advokatfuldmægtig Vidne vedrørende hans klage af 16. februar 2021 over afbrydelsen af telefonsamtale mellem ham og Appellant, tidligere Sagsøger fremgår bl.a.:

”Det fremgår af telefonbekendtgørelsens § 14, stk. 2, at telefonsamtaler med de i § 4 nævnte personer ikke optages, påhøres eller aflyttes. Telefonbekendtgørelsens § 4, omfatter blandt andet samtaler med den advokat, der har været beskikket som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen eller andre som den indsatte i medfør af straffuldbyrdslovens § 56, stk. 1, kan brevveksle ukontrolleret med. I Storstrøm Fængsel har indsatte adgang til ukontrolleret telefoni ved anvendelse af fængslets ”advokattelefon”, for så vidt angår samtaler med de personer og myndigheder, der er nævnt i telefonbekendtgørelsens § 4. I alle andre tilfælde henvises de indsatte som udgangspunkt til at anvende klienttelefonien i fængslet. Klienttelefonien er en korttelefonordning, hvor de indsatte har 10 godkendte telefonnumre, de kan ringe til. Disse samtaler optages med henblik på senere kontrol jf. telefonbekendtgørelsens § 13.

Såfremt du fremsender dokumentation for, at dine samtaler med din klient er omfattet af retten til ukontrolleret telefoni jf. telefonbekendtgørelsens § 4, jf. § 14, stk. 2, vil din klient få adgang til at anvende fængslets ”advokattelefon” .

Det bemærkes, at telefonsamtaler via klienttelefonien alene aflyttes stikprøvevis eller hvis det konkret findes nødvendigt af ordens- og sikkerhedsmæssige grunde eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede for lovovertrædelsen jf. § 14, stk. 1.”

Ved mail af 19. april 2021 rettede enhedsleder Læge 1, Storstrøm Fængsel, henvendelse til fængslets sundhedscenter med følgende spørgsmål vedrørende Appellant, tidligere Sagsøger:

- ”1) Appellant, tidligere Sagsøger fortæller at han lider af forhøjet Kolesterol i blodet, grundet stress, og dette ødelægger hans muskulatur.
 - a. Hvis ja, er der da tiltage der kan reducere de høje kolesteroltal?
- 2) Er det korrekt at Appellant, tidligere Sagsøger har forhøjet risiko for blodpropper.
 - a. I så fald; hvad skyldes den forhøjede risiko og er der noget han eller vi kan gøre for at sænke risikoen?
- 3) Er der nogen form for lægefaglig indikation på at Appellant, tidligere Sagsøger, af sundhedsmæssige årsager ikke kan afsone på Storstrøm Fængsel?”

Af lægenotat af 21. april 2021 udarbejdet af læge ”ID-nr. 2”, der er tilknyttet Storstrøm Fængsels sygeafdeling, fremgår om behandlingen af Appellants, tidligere Sagsøger forhøjede kolesteroltal bl.a.:

”Henvendelse:

Indsatte har tidligere fået påvist let til moderat kombineret hyperkolesterolæmi (forhøjet total-kolesterol, forhøjet LDL-fraktion og samtidig let forhøjede værdi af TG).

Både simva- og atorvastatin har givet uacceptable bivirkninger i form af diffuse muskelsmerter og nedsat muskelkraft, trods træning i egen celle. Indsatte er ikke bekendt med hjertesygdom/forhøjet kolesterol i familien, han er så kaldt aldrig ryger, normal vægtig og nød før fængslingen sjældent alkohol. Tidligere i en periode vegetar. Han er normal vægtig(skøn). Tidligere BT-måling og EKG normalt.

Han underskriver samtykke-erklæring til udveksling af helbredsoplysninger til enhedsleder afd. A vedr. ovenstående helbreds forhold. der skrives attest til enhedsleder afd. A

Indsatte samtykker til forsøgsvis behandling med nyt statin, der gives i en 3 måneders periode, hvor der så måles effekt og samtidig ALAT/kreatinkinase. Blodprøverne skal tages før behandlingsop-hør/pause.

Det aftales endvidere, at han fortsætter behandlingen ved lette bivirkninger og først stopper efter kontrol af ovenstående blodprøver.

Rp tabl. crestor 5 mg dagligt.

Indsatte oplyser endvidere at han fra gårs dato sultestrejker grundet utilfredshed med den juridiske sagsbehandling og ventetiderne for hans pensionsansøgning. Han opfordres til at stoppe strejken.

Samtykke:

Indsatte informeret og accepterer ovenstående plan.”

Ved yderligere et lægenotat af samme dato besvarede samme læge de stillede spørgsmål om Appellants, tidligere Sagsøger sundhedstilstand således:

”Det kan indledningsvis bekræftes, at ovenstående har forhøjet værdier af fedt i blodet (en moderat forhøjelse af kolesterol, herunder LDL-faktionen samt forhøjede triglycerider).

Ad spørgsmål 1: årsagen til ovenstående tilstand kan ikke tilskrives stress og der er ikke grund til at tro at forhøjet kolesterolværdier i blodet vil ødelægge hans muskulatur.

Ad spørgsmål 2: ja. Livsrisikoen for tidlige sygdom for indsatte er forhøjet, men grundet alder, vægt, status som aldrig ryger uden overfor-

brug af alkohol samt normalt blodtryk er hans aktuelle risiko ikke mål-bar højere end andres.

Ad spørgsmål 3: Årsagen skyldes tilstandens forøgede risiko for med årene at udvikle åreforkalkning i blodårene til kritiske organer, som fx hjerte eller hjerne. Som til alle anbefales følgende: en kolesterol- og fedt-fattig kost, som er rig på brød, frugt, grøntsager, små mængder magert kød, fisk og olivenolie. Under fængslingen har han ikke adgang til alkohol. Det er meget vigtigt, fortsat at undgå tobaksrygning - også pas-siv rygning. Rygning øger risikoen for alvorlige hjertetilfælde mange gange. Regelmæssig motion, bare 30 minutter om dagen, kan nedsætte risikoen for hjertekarsygdom.

Der er ikke lægefaglig indikation for at indsætte af helbredsmæssige årsager ikke kan afsone i Storstrøms Fængsel.”

Ved brev af 11. maj 2021 til advokat Claus Bonnez traf Storstrøm Fængsel afgørelse i advokatens klage af 17. februar 2021 over Appellants, tidligere Sagsøger afsonings-forhold. Af afgørelsen fremgår bl.a.:

”A d klage over Storstrøm Fængsels varetagelse af din klients helbredsmæssige forhold

Du har i din klage anført, at din klient i 7 måneder har siddet i frivillig isolation, idet han grundet sit handicap (Aspergers syndrom) ikke kan kapere de mange sanseindtryk fra medindsatte og personalet, under almindelige afsoningsforhold. Derudover har du oplyst, at han har fra-bedt sig gårdtur og derfor igennem mange måneder har været effektivt isoleret i 24 timer i døgnet.

Vi kan hertil oplyse, at din klient ved ankomst til Storstrøm Fængsel den 27. november 2020 meddelte, at han ønskede at blive frivilligt ude-lukket. Din klient oplyste i den forbindelse til personalet, at årsagen hertil var, at han ikke kan rumme mange mennesker og gerne vil være for sig selv.

Vi kan oplyse, at din klient har gjort personalet opmærksomt på, at han bliver stresset over mange indtryk, og han har derfor anmodet om, at personalet begrænser deres kontakt til ham. Personalet har på bag-grund af din klients anmodning forsøgt at skærme din klient mest muligt.

Under den frivillige udelukkelse har din klient kontakt med personalet tre gange dagligt ved opmønstring (morgenvækning), ved udlevering af mad ved middagstid og ved afmønstring (aftenlukning).

Din klient har hver dag mulighed for 1 times gårdtur, men din klient benytter sig stort set ikke heraf. I forhold til kontakt til omverdenen, har din klient dagligt 30 minutters telefontid, og 1 times ugentligt besøg. Fra mandag den 10. maj 2021 er muligheden for besøg udvidet til 2 timer ugentligt som følge af lempelse af Kriminalforsorgens Corona-restriktioner.

Du har endvidere oplyst, at din klients psykiske og fysiske helbred er forværret på grund af den frivillige udelukkelse fra fællesskab, og at din klient af den årsag har fået konstateret forhøjet kolesteroltal ligesom han den 11. december 2020 havde et apopleksi-lignende tilfælde, som var psykogen, og at dette var forårsaget af de stressende forhold, din klient afsoner under .

Vi skal indledningsvist bemærke, at din klient er frivilligt udelukket fra fællesskab, og at din klient kan placeres på en almindelig fællesskabsafdeling i Storstrøm Fængsel, såfremt han ikke længere ønsker at være frivilligt udelukket. I Storstrøm Fængsel er afdelingerne sektioneret således, at der på hver afdeling kun er 6 eller 7 indsatte, og afdelingerne er således mindre end i andre institutioner.

Vi har – med samtykke fra din klient - indhentet en udtalelse fra fængslets sundhedsafdeling vedrørende din klients forhøjede kolesteroltal. Fængslets læge har i den forbindelse bekræftet, at din klient har forhøjet kolesteroltal, men tilstanden kan ifølge lægen ikke tilskrives stress.

Lægen har endvidere oplyst, at din klients livsrisiko ikke er målbart forhøjet i forhold til andre, henset til hans alder, vægt, status som aldrig ryger uden overforbrug af alkohol, samt normalt blodtryk. Lægen har oplyst, at den forhøjede risiko for tidlig sygdom skal ses i lyset af, at din klients tilstand med årene kan forårsage åreforkalkning i blodårene til kritiske organer. Der er således ikke aktuelt en forhøjet risiko.

Lægen har afslutningsvist oplyst, at der lægefagligt ikke er indikation for, at din klient ikke kan afsones i Storstrøm Fængsel.

Sundhedsafdelingen har endvidere oplyst, at din klient under sin indsættelse i Storstrøm Fængsel er tilset af lægen ti gange, det vil sige ca. to gange om måneden, senest blev han tilset af lægen den 21. april 2021. Derudover er din klient tilset af fængslets psykiater flere gange, senest den 29. april 2021.

Storstrøm Fængsels sundhedsafdelingen har således løbende og under hele din klients indsættelse i fængslet varetaget din klients somatiske-og psykiske helbredsforhold.

Du har endvidere oplyst, at din klient gentagne gange har forsøgt at få større kontakt til omverdenen for at mindske de skadevirkninger af isolation og stress, som han oplever. Din klient har blandt andet den 7. januar 2021 anmodet om udgang og tilladelse til besøgslejlighed med hans ægtefælle.

I forbindelse med din klients anmodningseddél af 7. januar 2021 meddelte vi din klient, at han var udgangsspærret indtil marts 2021. Dette er ikke korrekt, og vi skal beklage, at din klient er blevet oplyst dette. Hørsørød Fængsel traf i juli 2020 afgørelse om at tilbagekalde din klients tilladelse til udgang, fordi han udeblev efter endt strafafbrydelsen den 12. december 2018 og blev anholdt til fortsat afsoning den 2. juli 2020. Din klient blev i den forbindelse ikke ikendt en udgangskarantæne, idet han

samtidig blev overført til fortsat afsoning i lukket fængsel jf. udgangsbekendtgørelsens § 22, stk. 1, sidste pkt.

Når en indsat får tilbagekaldt sin tilladelse til udgang, skal spørgsmålet genbehandles senest 6 måneder efter, spørgsmålet sidst har været behandlet jf. udgangsbekendtgørelsens § 24, stk. 6. Storstrøm Fængsel behandlede spørgsmålet om udgang til din klient i februar 2021 (6 måneder efter tilbagekaldelsen), og din klient blev i den forbindelse meddelt afslag på udgang, fordi muligheden for udgang var afskåret for at forebygge eller inddæmme udbredelse af Coronavirussygdom (COVID-19) i kriminalforsorgens institutioner.

Der blev i forbindelse med Påsken 2021 åbnet op for at afvikle en enkelt uledsaget udgang. Storstrøm Fængsel tog i den forbindelse stilling til, om din klient kunne få tilladelse til at afvikle en uledsaget udgang i Påsken. Det var fængslets vurdering, at misbrugsrisikoen ved uledsaget udgang var for stor, og sagsbehandlingen vedrørende udgang til din klient blev derfor udsat, indtil der åbnes op for muligheden for ledsaget udgang. Vi vil, så snart spørgsmålet om ledsaget udgang må behandles, færdigbehandle din klients udgangssag.

For så vidt angår besøgslejlighed, kan vi oplyse, at adgangen til besøgslejlighed ikke er reguleret i straffuldbyrdsloven eller besøgsbekendtgørelsen. Adgangen til besøgslejlighed er således alene reguleret af interne retningslinjer og praksis i Kriminalforsorgen. Besøgslejlighederne i Storstrøm Fængsel er forbeholdt indsatte med lange fængselsdomme (min. 5 år), indsatte hvis nærstående pårørende bor i udlandet og til udvisningsdømte, der ikke har mulighed for at afvikle udgang til den/de besøgene. Da din klient ikke opfylder betingelserne for ophold i besøgslejlighed, er han den 9. januar 2021, meddelt dette.

I forhold til besøgsanmodning fra Person 4, kan vi oplyse, at der i forbindelse med Coronapandemien løbende er udsendt retningslinjer fra Direktoratet for Kriminalforsorgen, herunder retningslinjer for besøgsområdet, jf. Bekendtgørelse om forebyggelse og inddæmmelse af udbredelse af Coronavirussygdom 2019 (COVID-19) på kriminalforsorgens område, senest forlænget ved BEK nr. 717 af 23. april 2021.

Den 10. december 2020 blev muligheden for besøg indskrænket i Kriminalforsorgens institutioner, således at de indsatte hver især alene kunne modtage besøg af op til tre nærtstående personer. Nærtstående personer defineres som ægtefælle, børn, børnebørn, forældre, søskende, bedsteforældre, oldeforældre eller andre personer, til hvem den indsatte har en tilknytning, der kan sidestilles med familiebånd. Henset til, at Person 4 ikke var omfattet af ovenstående persongruppe, er anmodningen om besøgstilladelse blevet henlagt, da muligheden for besøg af ikke-nærtstående personer var afskåret for at forebygge eller inddæmme udbredelse af Coronavirussygdom (COVID-19) i kriminalforsorgens institutioner.

Fra den 10. maj 2021 er der åbnet op for besøg af ikke-nærtstående personer, og vi vil derfor nu behandle anmodninger om besøg fra ikke-

nærstående personer. Det bemærkes i den forbindelse, at der skal fremsendes ny besøgsanmodning til fængslet.

Ad udstationering til pension

Du har i din henvendelse skrevet, at din klients helbredssituation og handicap ikke er inddraget i Nyborg Fængsels afgørelse om afslag på udstationering på pension.

Vi kan ikke udtale os om Nyborg Fængsels sagsbehandling og afgørelse, og såfremt du har bemærkninger til afgørelsen, skal disse fremsættes over for Nyborg Fængsel.

For så vidt angår din anmodning om at få spørgsmålet behandlet igen, kan vi oplyse, at vi har oprettet en sag om udstationering på pension pga. helbredsmæssige forhold, som vi er i gang med at sagsbehandle. Såfremt I har yderligere oplysninger, dokumentation eller bemærkninger til brug for sagsbehandlingen af udstationering på pension bedes I fremsende disse til Storstrøm Fængsel senest den 31. maj 2021.

Vi foretager herefter ikke yderligere i forbindelse med din henvendelse.”

Ved mail af 26. juni 2021 rykkede advokatfuldmægtig Vidne Storstrøm Fængsel for, at Appellant, tidligere Sagsøger blev tilset af en læge. Han henviste til, at der var anmodet herom allerede den 4. juni 2021, og at det endnu ikke var sket. Han anmodede endvidere om, at Appellant, tidligere Sagsøger fik udleveret et termometer med henblik på dokumentation af celletemperaturen, der af Appellant, tidligere Sagsøger blev estimeret til at udgøre omkring 40 grader.

Ved mail af 13. juli 2021 anmodede Advokat Storstrøm Fængsel om at udlevere høreværn til Appellant, tidligere Sagsøger, idet Appellant, tidligere Sagsøger følte sig stresset over tilråb fra andre indsatte, ligesom fængslets læge havde anbefalet ham at få udleveret sådanne.

Storstrøm Fængsel meddelte ved brev af 15. juli 2021 Advokat, at det af sikkerhedsmæssige årsager ikke var muligt at udlevere høreværn til Appellant, tidligere Sagsøger, og at han var blevet tilbudt ørepropper, hvilket han havde takket nej til. Fængslet anførte endvidere, at det af lægens notater fremgik:

”Der er tale om subjektive gener, som ikke lægeligt lader sig vurdere. Det oplyses, at man af sikkerhedshensyn ikke vil tillade brugen af høreværn. Dette er derfor ikke længere en lægelig vurdering.”

Ved mail af 9. september 2021, der blev sendt til Storstrøm Fængsel og Direktoratet for Kriminalforsorgen, anmodede Advokat

v/advokatfuldmægtig Vidne fængslet om, at Appellant, tidligere Sagsøger hurtigst muligt og inden den 17. september 2021 blev tilset af en af Kriminalforsorgen uafhængig psykiater, idet Appellant, tidligere Sagsøger ud fra en lægmandsbetragtning fremstod særdeles stresset og påvirket af langvarig isolation. Af mailen fremgår i den forbindelse bl.a.:

”Han har siden starten af sin afsoning følt sig tvunget til ”frivilligt” at være udelukket fra fællesskab, idet han grundet sin autisme ikke kan kapere de mange sanseindtryk, der er i et fængsel.

I dag har Appellant, tidligere Sagsøger afsonet i isolation i over 1 år i Storstrøm Fængsel, hvor han effektivt har været isoleret 24 timer i døgnet, idet han heller ikke kan kapere den daglige gårdtur, som skal afvikles sammen med me-dindsatte. I denne periode har han ikke afviklet nogen udgange, og han har alene få gange – efter lempelserne af foranstaltningerne imod Covid-19 – modtaget besøg fra pårørende mv. ...”

Ved brev af 23. september 2021 meddelte Direktoratet for Kriminalforsorgen, Center for Straffuldbyrdelse, at Appellant, tidligere Sagsøger ikke ønskede fællesskab med andre indsatte og i den forbindelse var blevet placeret i fængslets bygning med straf- og isolationsceller, men at han hverken var anbragt i strafcelle eller på anden måde var udelukket fra fællesskab. Direktoratet for Kriminalforsorgen anførte endvidere, at frivillig udelukkelse fra fællesskab ikke var omfattet af klageadgang, hvorfor den indgivne klage ikke ville blive taget under behandling.

Ved brev af 28. september 2021 meddelte Storstrøm Fængsel Appellant, tidligere Sagsøger afslag på tilladelse til udstationering på Pension Kværndrup med følgende begrundelse:

- ” - Der er mere end 3 mdr. til forventet løsladelse
- Du ikke er i målgruppen til Pension Kværndrup
- Der ses ikke redegjort endsiges forsøgt at redegøre for, hvilken særlig behandling eller pleje, som i væsentlig grad kan tilgodeses i pension.”

Ved brev af 17. marts 2022 orienterede Direktoratet for Kriminalforsorgen advokatfuldmægtig Vidne om, at hans samtaler med Appellant, tidligere Sagsøger var blevet optaget. Af orienteringsbrevet fremgår bl.a.:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen blev ultimo februar 2022 opmærksom på, at personer eller myndigheder, omfattet af undtagelsen i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, muligvis er blevet oprettet i korttelefonordningen, og telefonsamtaler mellem de pågældende og indsatte er dermed blevet optaget.

Direktoratet for Kriminalforsorgen anmodede på den baggrund den 4. marts 2022 kriminalforsorgsområderne om at undersøge, hvorvidt dette var tilfældet. Kriminalforsorgsområdernes undersøgelser blev afsluttet den 15. marts 2022 og heri blev der identificeret en række tilfælde, som vurderes med en høj grad af sandsynlighed at være omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, ligesom der blev identificeret en række yderligere tilfælde, som vurderes med en vis grad af sandsynlighed at være omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1.

Undersøgelserne har vist, at du den 25.01.21 blev oprettet som opkaldsmottager vedrørende Appellant, tidligere Sagsøger. Samtaler mellem dig og den indsatte, som er foretaget siden oprettelsen er således blevet op-taget.

Kriminalforsorgen vurderer på det foreliggende grundlag, at du i det konkrete tilfælde med en vis grad af sandsynlighed kan anses for om-fattet af persongruppen i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1. Hvis det-te er tilfældet må samtaler mellem dig og den indsatte således i medfør af straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 6, jf. § 56, stk. 1, ikke optages, på-høres eller aflyttes.

Da det på det foreliggende grundlag således ikke har været muligt en-tydigt at fastslå, hvorvidt du i det konkrete tilfælde må anses for at væ-re omfattet af persongruppen i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, op-fordres du til at tilkendegive over for kriminalforsorgen, om du vurde-rer dette er tilfældet.

Kriminalforsorgen har på nuværende tidspunkt ikke afdækket, om der konkret er sket aflytning af eller udfærdiget rapporter på baggrund af dine samtaler med den indsatte, men der vil blive iværksat yderligere undersøgelser af sagen, som bl.a. skal forsøge at afdække dette.

Hvis du er omfattet af persongruppen i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1 skal kriminalforsorgen meget beklage, at de pågældende samtaler er blevet optaget.

De foretagne høringer af kriminalforsorgsområderne har ikke givet no-get entydigt svar på, hvorfor der er tilfælde, hvor advokater fejlagtigt er blevet oprettet i korttelefonordningen, men kriminalforsorgen vurderer imidlertid, at det bl.a. kan skyldes et utilstrækkeligt kendskab til regel-grundlaget lokalt, en mangel på klare interne retningslinjer samt ønsket om hurtigt at give advokater adgang til telefonsamtaler. Det fremgår desuden ikke entydigt af de indkomne høringssvar, hvor langt tilbage problemstillingen har eksisteret, men det kan umiddelbart udledes, at der er tale om flere år.

Kriminalforsorgen vil nu sikre, at der straks indføres en praksis for op-rettelse af opkaldsmottagere i korttelefoniordningen, der er i overens-stemmelse med straffuldbyrdelsesloven. Telefonsamtaler mellem ind-satte og personer eller myndigheder, omfattet af undtagelsen i straf-fuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, vil således fremadrettet skulle føres via de såkaldte ”advokattelefoner”, og samtalerne vil ikke blive optaget, påhørt eller aflyttet.

Så snart de yderligere undersøgelser i sagen er afsluttet, vil du høre nærmere herom.”

Ved brev af 22. juli 2022 meddelte Direktoratet for Kriminalforsorgen advokatfuldmægtig Vidne bl.a.:

”Direktoratet for Kriminalforsorgen sendte den 17. marts 2022 en redegørelse om, at personer eller myndigheder, omfattet af undtagelsen i straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1, muligvis var blevet oprettet i kriminalforsorgens korttelefonordning, og telefonsamtaler mellem de pågældende og indsatte dermed var blevet optaget, til Justitsministeriet.

Direktoratet for Kriminalforsorgen har siden fremsendelsen af denne redegørelse foretaget yderligere afdækning af sagens omfang, herunder om der måtte være foretaget aflytning af eller udfærdiget rapporter på baggrund af samtaler mellem indsatte og personer eller myndigheder, der er omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1.

Det er endvidere blevet undersøgt, om det er muligt at identificere yderligere tilfælde, hvor der er sket fejlagtig optagelse eller aflytning af telefonsamtaler med personer eller myndigheder omfattet af straffuldbyrdelseslovens § 56, stk. 1.

Direktoratet for Kriminalforsorgen afsluttede de yderligere undersøgelser af sagen den 14. juni 2022 og sendte den 22. juni 2022 en supplerende redegørelse til Justitsministeriet.

Resultatet de yderligere undersøgelser

...

Herudover har Direktoratet for Kriminalforsorgen fundet følgende tilfælde, hvor du også er blevet oprettet som opkaldsmottager i korttelefonordningen:

Klient
Appellant, tidligere Sagsøger

I forhold til ringetilladelsen til din klient Appellant, tidligere Sagsøger henvises der til Københavns Byrets dom af 28. juni 2022.

Kriminalforsorgen har dog også i forhold til disse tilfælde foretaget undersøgelser af, hvorvidt der konkret er sket aflytning eller download af dine samtaler med klienten.

Der er ikke ved disse undersøgelser identificeret tilfælde, hvor der er sket aflytning af samtaler.

Det er desuden blevet undersøgt, om der i kriminalforsorgens systemer er oprettet rapporter vedrørende optagelser af dine samtaler med klienten. Der er ikke ved disse undersøgelser identificeret sådanne rapporter.

Kriminalforsorgen har tillige været i kontakt med Rigspolitiet med henblik på at afdække mulighederne for at undersøge, om materiale fra uretmæssige aflytninger kunne være videregivet til politiet.

Der er ikke i forbindelse med hverken Rigspolitiets eller Direktoratet for Kriminalforsorgens undersøgelser af sagen fundet noget, der tyder på, at der skulle være sket deling af oplysninger, som stammer fra uretmæssige aflytninger, med politiet.

Såfremt det på et senere tidspunkt skulle vise sig, at der er sket oversendelse af oplysninger fra uretmæssigt optagede samtaler til Rigspolitiet, vil Direktoratet for Kriminalforsorgen hurtigst muligt orientere de berørte personer samt Justitsministeriet herom.”

Der er mellem parterne enighed om, at ingen af de afgørelser, som under Appellants, tidligere Sagsøger afsoningsforløb er truffet af fængselsmyndighederne, er påklaget.

Forklaringer

Appellant, tidligere Sagsøger har afgivet supplerende forklaring.

Appellant, tidligere Sagsøger har forklaret blandt andet, at han afsonede i Horserød Fængsel fra april til august 2018. Under afsoningen fik han udleveret høreværn.

I perioden mellem afslaget på fortsat strafafbrydelse i november 2018 og frem til, at han den 12. december 2018 skulle møde i Jyderup Fængsel, havde han flere telefonsamtaler med fængslets afdelingsleder og jurist. Han opholdt sig frem til sin anholdelse i 2020 hos samleveren. Han vidste, at han havde gjort noget ulovligt ved ikke at møde op til afsoning, men hans kærestes ve og vel var for ham det vigtigste. Han blev overrasket, da han en dag pludselig blev anholdt og transporteret til Nyborg Fængsel. Han havde forventet i det mindste at modtage et brev forud for anholdelsen.

Under sit ophold i Storstrøm Fængsel havde han samtaler med fængslets psykiater én gang ugentligt. Han forventede, at hun ville nå til samme konklusion som Nyborg Fængsels psykiater Læge 2. Således sagde hun til ham, at han efter hendes opfattelse burde overføres til pension, idet hun dog samtidig anførte, at det ikke var hendes afgørelse. Hun sagde også, at hun ikke fandt ham undvigelsestruet.

Under sit ophold i Storstrøm Fængsel var han anbragt i strafcelle fra august til november 2020. Han havde bedt om overførsel fra den fællesskabsafdeling, hvor han sad, til en afdeling uden fællesskab. I sin celle på fællesskabsafdelingen var der bad, oplukkeligt vindue og gardiner. Den celle, han blev overført til

på afdelingen uden fællesskab, fremstod smadret. Der var ingen gardiner, hvilket har betydning for hans lysfølsomhed, og vinduet kunne ikke åbnes. Airconditionanlægget fungerede heller ikke. Han ved, at der på et tidspunkt var 40 grader på cellen, da han hørte vagter sige, at temperaturen var 40 grader ude på gangen, hvilket de havde klaget over til deres fagforening. Han nedkølede sig under bruseren på cellen.

De fotos, advokatfuldmægtig Vidne har taget af hans venstre overarm, viser en muskelsprængning i venstre biceps. Muskelsprængningen skete ved, at han foretog én enkelt armbøjning. Muskelsprængningen blev fremkaldt af den medicin, som han havde fået ordineret i fængslet.

Han fik af advokatfuldmægtig Vidne at vide, at deres samtaler kunne blive aflyttet. Han følte sig derfor ikke tryk under deres samtaler.

I november 2021 blev han overført til Søbysøgaard Fængsel, der er et åbent fængsel. Der fik han udleveret høreværn. I april 2022 fik han tilladelse til udgang til at arbejde og senere almindelig udgang. Han er i dag prøveløsladt.

Anbringender

Parterne har i det væsentlige gentaget deres anbringender for byretten og procederet i overensstemmelse hermed.

Landsrettens begrundelse og resultat

Appellant, tidligere Sagsøger afsonede fra juli 2020 til november 2021 en dom på 4 års fængsel i de lukkede institutioner Nyborg Fængsel og Storstrøm Fængsel. Sagens hovedspørgsmål er, om han har krav på godtgørelse for påståede krænkelse af sine rettigheder i henhold til Den Europæiske Menneskerettigheds-konventions artikel 3 og 8 som følge af dels afsoningsforholdene, dels det forhold, at hans telefonsamtaler med advokatfuldmægtig Vidne blev optaget.

Afsoningsforholdene

Efter bevisførelsen, herunder de i sagen foreliggende lægelige notater og fængselsmyndighedernes behandling af de klager, som Appellant, tidligere Sagsøger har indgivet over sine afsoningsforhold, findes det ikke godtgjort, at Kriminalforsorgen og/eller Storstrøm Fængsel ikke har opfyldt deres forpligtelse til at tage vare på Appellants, tidligere Sagsøger helbred under hans afsoning, ligesom det ikke findes godtgjort, at der er sket af en forværring af Appellants, tidligere Sagsøger helbred som følge af hans afsoningsforhold.

Det tiltrædes på den baggrund, at Kriminalforsorgen og Storstrøm Fængsel ikke som følge af de forhold, Appellant, tidligere Sagsøger har afsonet under, har krænket Appellants, tidligere Sagsøger rettigheder efter artikel 3 eller 8, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Optagelse af telefonsamtaler

Det lægges efter sagens oplysninger til grund, at Storstrøm Fængsel har optaget de telefonsamtaler, som Appellant, tidligere Sagsøger har ført med advokatfuldmægtig Vidne, og som har vedrørt Appellants, tidligere Sagsøger afsoningsforhold.

Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har fastslået, at korrespondance mellem en indsat og dennes advokat nyder særlig beskyttelse efter konventionens artikel 8, stk. 1, og det gælder, hvad enten der er tale om korrespondance om verserende eller påtænkte retssager eller om mulige klager over forhold under afsoning eller fængselsmyndigheder, jf. dom af 25. marts 1992 i sagen Campbell mod Storbritannien (13590/88), præmis 46-48. Den Europæiske Menneskerettighedsdomstol har endvidere fastslået, at det samme gælder mundtlig kommunikation mellem en indsat og dennes advokat, jf. dom af 9. april 2019 i sagen Altay mod Tyrkiet (11236/09), præmis 49 og 51. I begge sager har Domstolen dog anerkendt, at retten til fortrolig kommunikation med en advokat ikke er absolut, men kan gøres til genstand for begrænsninger. I sagen Altay mod Tyrkiet udtalte Domstolen i den forbindelse, at begrænsningerne skal være forudsigelige for de personer, de vedrører, og at de skal forfølge et anerkendelsesværdigt formål efter artikel 8, stk. 2, og skal være nødvendige i et demokratisk samfund. Domstolen anførte videre, at statens skønsmargin i forhold til de tilladte grænser for at gøre indgreb i privatlivet, når det drejer sig om rådgivning og kommunikation med en advokat, er begrænset, således at kun særlige tilfælde, såsom at hindre udførelsen af en alvorlig forbrydelse eller større brud på sikkerheden eller trygheden i fængslet, kan begrunde nødvendigheden i at indskrænke disse rettigheder.

Efter straffuldbyrdelseslovens § 57, stk. 1, jf. stk. 6, jf. § 56, stk. 1, har en indsat i en lukket institution adgang til at føre telefonsamtaler med bl.a. den advokat, der har været beskikket for eller valgt af den pågældende som forsvarer i den straffesag, der har ført til indsættelse i institutionen, eller i en verserende straffesag, uden at telefonsamtalen optages, påhøres eller aflyttes. Det samme gælder telefonsamtaler med advokater, der i medfør af retsplejelovens § 733 er antaget af justitsministeren til at beskikkes som offentlige forsvarere. Øvrige telefonsamtaler i lukkede institutioner optages, påhøres eller aflyttes, medmindre

dette ikke findes nødvendig af ordens- eller sikkerhedsmæssige hensyn, af hen-syn til kriminalforsorgens indsats mod radikaliserings og ekstremisme, af hen-syn til at forebygge kriminalitet eller af hensyn til beskyttelse af den forurettede ved lovovertrædelsen, jf. § 57, stk. 3, jf. stk. 2.

Landsretten finder det ikke godtgjort, at det af de hensyn, der er opregnet i straffuldbyrdslovens § 57, stk. 2, har været nødvendigt at optage de telefonsamtaler, som er ført mellem Appellant, tidligere Sagsøger og advokatfuldmægtig Vidne. Som følge heraf er optagelsen af samtalerne ikke sket i overensstemmelse med straffuldbyrdsloven.

Det findes imidlertid ikke godtgjort, at der på noget tidspunkt er sket aflytning af de samtaler, som er ført mellem Appellant, tidligere Sagsøger og advokatfuldmægtig Vidne, og i hvert fald under disse omstændigheder findes der ikke grundlag for at fastslå, at der ved den skete optagelse af telefonsamtaler er sket en krænkelse af Appellants, tidligere Sagsøger rettigheder efter artikel 8, stk. 1, i Den Europæiske Menneskerettighedskonvention.

Herefter stadfæster landsretten byrettens dom, således at Kriminalforsorgen og Storstrøm Fængsel frifindes.

Sagsomkostninger

Efter sagens udfald skal Appellant, tidligere Sagsøger i sagsomkostninger for landsretten betale 20.000 kr. til Direktoratet for Kriminalforsorgen og 20.000 kr. til Storstrøm Fængsel. Ved fastsættelsen af omkostningsbeløbene, der omfatter Direktoratet for Kriminalforsorgen og Storstrøm Fængsels udgifter til advokatbistand inkl. moms, har landsretten lagt vægt på sagens karakter og omfang.

THI KENDES FOR RET:

Byrettens dom stadfæstes.

I sagsomkostninger for landsretten skal Appellant, tidligere Sagsøger inden 14 dage betale 20.000 til Direktoratet for Kriminalforsorgen og 20.000 kr. Storstrøm Fængsel. Beløbene forrentes efter rentelovens § 8 a.

Publiceret til portalen d. 30-05-2023 kl. 10:01

Modtagere: Indstævnte Storstrøm Fængsel, Advokat (H) Claus Allan Bonnez,
Appellant, tidligere Sagsøger, Indstævnte Kriminalforsorgen, Advokat (H) Paw Bladt
Frøerlund